

STORTINGET

Innst. 124 L

(2023–2024)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Prop. 2 LS (2023–2024)

Innstilling fra finanskomiteen om Grunnrenteskatt på landbasert vindkraft

Til Stortinget

1. Sammendrag

I Norge har flere næringer eksklusiv tilgang til verdifulle naturressurser, som vannkraft-, petroleums- og havbruksnæringen. En slik eksklusiv tilgang kan gi opphav til en ekstraordinær avkastning (grunnrente). Prinsippet om at fellesskapet skal ha en andel av avkastningen ved utnyttelsen av fellesskapets naturressurser som gir ekstraordinær avkastning, har tjent Norge godt. I Hurdalsplattformen er regjeringen tydelig på at lokalsamfunn og fellesskapet bør få en rettferdig andel av verdien som skapes ved å utnytte fellesskapets naturressurser. Grunnrente gir uttrykk for skatteevne, og skattlegging av grunnrente virker derfor omfordelende. I tillegg kan grunnrente som oppstår ved utnyttelsen av naturressurser, skattlegges relativt høyt uten at skatten svekker insentivene til å ta ressursene i bruk. Inntekter fra nøytrale grunnrenteskatter kan benyttes til å holde vridende skatter lavere og dermed gjøre skattesystemet som helhet mer effektivt.

Vindkraftnæringen har eksklusiv tilgang til verdifulle arealer for næringsvirksomhet. Ved å utnytte en stedbunden naturressurs kan vindkraftnæringen oppnå grunnrente, dels på grunn av at vindforholdene i Norge er gunstige, dels fordi ressurstilgangen er begrenset av konsesjonssystemet. Ifølge Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er vindressursene i Norge blant de bes-

te i Europa. Deres analyser indikerer at landbasert vindkraft nå i gjennomsnitt er blant de mest kostnadseffektive teknologiene for utbygging av ny kraft. Det er forventet at kraftprisene på sikt vil ligge over anslått levetidskostnad for landbasert vindkraft. Dette gjelder særlig for vindkraftanlegg i Sør-Norge, men også for anlegg i Nord-Norge. Det ventes dermed grunnrente i næringen over tid. De nærmeste årene vil kraftkjøpere realisere deler av grunnrenten gjennom historiske fastprisavtaler.

Det har allerede blitt bygget ut mye vindkraft på land i Norge, og normalårsproduksjonen fra vindkraft utgjør i dag om lag 17 TWh. Dette tilsvarer om lag 11 pst. av samlet kraftproduksjon. Nær 85 pst. av kapasiteten ble satt i drift i årene 2017–2022. Dette må blant annet ses i sammenheng med pliktige elsertifikater og særlig gunstige midlertidige avskrivningsregler.

Regjeringen mener tiden er inne for å innføre grunnrenteskatt på landbasert vindkraft. Det er bedre å innføre en grunnrenteskatt nå, med romslige overgangsordninger for anlegg som allerede er bygd ut, fremfor å vente til et senere tidspunkt etter at næringen er blitt mer moden, og det kan bli mer krevende å innføre grunnrenteskatt. Det vises til Skatteutvalgets utredning (NOU 2022: 20) Et helhetlig skattesystem, som peker på flere utfordringer med for sen innføring av grunnrenteskatt. Innføring av en nøytral grunnrenteskatt nå vil gi næringen forutsigbare rammebetingelser og legge forholdene til rette for utbygging av lønnsom vindkraft i årene fremover. Grunnrenteskatten vil tilpasses lønnsomheten i det aktuelle vindkraftanlegget og vil ikke svekke insentivene til å investere i nye vindkraftanlegg.

Den 16. desember 2022 sendte regjeringen et forslag om grunnrenteskatt på vindkraft på høring. I hø-

ringsnotatet ble det lagt opp til ikrafttredelse fra 2023, men dette skulle vurderes nærmere. Det kom om lag 140 innspill i høringsrunden. Flere av dem motsatte seg ikrafttredelsestidspunktet. I revidert nasjonalbudsjett 2023 orienterte regjeringen om utsatt ikrafttredelse, og at regjeringen tok sikte på å fremme et lovforslag i løpet av Stortingets høstsessjon 2023, med virkning fra 2024.

Regjeringen foreslår i denne proposisjonen å innføre grunnrenteskatten med virkning fra og med inntektsåret 2024. Forslaget bygger på hovedtrekkene i forslaget som har vært på høring, men med noen endringer. Effektiv skattesats foreslås satt til 35 pst., som er noe lavere enn i høringsforslaget. Det foreslås også justeringer som skal sikre en god overgang til grunnrentebeholdning for eksisterende vindkraftanlegg og en rimelig balanse mellom grunnrenteskatt og bruttoskatter. Blant annet foreslås det at inngangsverdien for historiske investeringer skal kunne beregnes etter ordinære saldoavskrivningsregler for alle eksisterende vindkraftanlegg. Regjeringen mener dessuten det er rimelig at eksisterende vindkraftanlegg kompenseres for at inngangsverdien av historiske investeringer avskrives over tid, gjennom fradrag for en venterente. Det foreslås i tillegg en unntaksregel for fysiske kraftavtaler i de første årene etter innføring.

Den foreslåtte grunnrenteskatten er utformet som en kontantstrømskatt med umiddelbare fradrag for nye investeringer. Skatten vil omfatte vindkraftanlegg som består av mer enn fem turbiner, eller som har samlet installert effekt på 1 MW eller høyere. Dette er samme grense som for dagens konsesjonsplikt etter energilovforskriften § 3-1.

Inntektene fra kraftproduksjon skal som hovedregel verdsettes til spotmarkedspris, men med visse unntak som spesifiseres nærmere i kapittel 5.6 i proposisjonen. Til fradrag kommer kostnader som regulært følger av vindkraftproduksjonen. Tilsvarende som i grunnrenteskatten for vannkraft kan en grunnrente relatert selskapskatt fradragsføres i grunnrenteinntekten.

Det foreslås, bl.a. ut fra kontrollhensyn, ikke en utbetalingsordning for negativ grunnrenteinntekt. I stedet kan negativ grunnrenteinntekt fremføres med risikofri rente og komme til fradrag i fremtidig positiv grunnrenteinntekt for det enkelte vindkraftanlegg. Ved opphør av virksomhet vil staten utbetale skatteverdien av eventuell negativ grunnrenteinntekt. Samlet innebærer dette at investor har sikkerhet for å få utbetalt skatteverdien av negativ grunnrenteinntekt. I nåverdi vil denne løsningen være likeverdig med en utbetalingsordning.

Regjeringen vil sikre at lokalsamfunn skal få en rettferdig andel av inntektene fra vindkraften. Samtidig er det ønskelig med stabile inntekter for kommunene. Produksjonsavgiften ble innført 1. juli 2022 og vil gi stabile inntekter til vertskommunene. Den foreslås økt til

2,3 øre/kWh, samtidig som naturressursskatten omtalt i høringsnotatet ikke innføres. Dette bidrar til at betydelige inntekter fra vindkraftanlegg tilfaller vertskommunene. Med regjeringens forslag vil minst halvparten av grunnrenteskatteinntektene gå til kommunene gjennom produksjonsavgiften og en ekstra bevilgning i år med høy grunnrente. I tillegg har vertskommunene mulighet til å skrive ut eiendomsskatt for vindkraftanlegg.

Regjeringen mener at vindkraftproduksjon bør komme interesser som berøres negativt av vindkraftutbygging, til gode. Regjeringen tar sikte på at et beløp tilsvarende 0,2 øre/kWh av vindkraftproduksjonen avsettes til lokale formål som natur, reindrift og eventuelt andre formål som er direkte berørt av arealbruken. Det er behov for å utrede ordningen nærmere. Blant annet må det vurderes hvilke konkrete formål som skal tilgodeses og hvordan midlene skal fordeles. Regjeringen vil komme tilbake med et forslag og detaljerte bestemmelser i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2024.

Innføring av grunnrenteskatt legger til rette for at fellesskapet vil ta del i verdiene som realiseres gjennom produksjon og utbygging av lønnsom vindkraft på land. Fremtidig proveny er i sin natur svært usikkert og vil avhenge av en rekke forhold, som utviklingen i kraftprisene og kostnadene. På kort sikt trekker romslige overgangsordninger provenyet vesentlig ned. På lengre sikt vil imidlertid provenyet forventes å øke ettersom virkningen av overgangsordningene blir mindre og provenyet i større grad vil reflektere den positive grunnrenten i næringen. På svært usikkert grunnlag anslås bruttoprovenyet fra den foreslåtte grunnrenteskatten til om lag 300 mill. kroner påløpt i 2024. Påløpt produksjonsavgift anslås til om lag 390 mill. kroner, og kan trekkes fra krone for krone i positiv fastsatt grunnrenteskatt fra og med 2024. For 2024 anslås det å redusere statens påløpte nettproveny til om lag 150 mill. kroner. Provenyet fra grunnrenteskatten for inntektsåret 2024 bokføres i sin helhet i 2025. Det bemerkes at flere anlegg vil ha negativ beregnet grunnrenteinntekt og ubenyttet fratrukk for betalt produksjonsavgift i 2024. Begge deler kan fremføres, noe som vil redusere provenyet senere år. Når også dette tas hensyn til, vil den fulle årsvirkningen av forslaget for 2024 bli lavere og anslås til -550 mill. kroner.

Innføring av grunnrenteskatt på landbasert vindkraft vil innebære økte kostnader for skattemyndighetene i 2023 og 2024 til å utvikle systemløsning og utarbeide informasjons- og veiledningsmaterieell og til opplæring. Videre vil Skatteetaten ha varige kostnader til informasjon og veiledning, drift av systemløsning og saksbehandling, herunder fastsetting og kontroll. For vindkraftprodusentene vil systemer måtte tilpasses for å sikre riktig innberetning av nødvendige opplysninger til skattemeldingen. Dette vil påføre produsentene administrative kostnader.

Departementet viser til forslag til nye bestemmelser i skatteloven §§ 9-3, 18-1, 18-10 og 18-11. Departementet foreslår at endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2024.

Om vindkraftnæringen (kapittel 2), gjeldende rett (3), høring (4), departementets vurderinger og forslag (5), fordeling av inntekter mellom stat og kommune mv. (6), økonomiske og administrative konsekvenser (7) samt ikrafttredelse (8) er nærmere omtalt i proposisjonen.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lise Christoffersen, lederen Eigil Knutsen, Tellef Inge Mørland, Nils Kristen Sandtrøen, Bjørnar Skjæran og Rigmor Aasrud, fra Høyre, Tina Bru, Mahmoud Farahmand, Helge Orten og Michael Tetzschner, fra Senterpartiet, Kjerstin Wøyen Funderud, Ole André Myhrvold og Per Martin Sandtrøen, fra Fremskrittspartiet, Hans Andreas Limi og Roy Steffensen, fra Sosialistisk Venstreparti, Kari Elisabeth Kaski, fra Rødt, Marie Sneve Martinussen, fra Venstre, Sveinung Rotevatn, fra Miljøpartiet De Grønne, Lan Marie Nguyen Berg, og fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, viser til rettelser fra finansministeren av 24. november 2023, som følger vedlagt denne innstillingen.

Komiteen viser videre til at regjeringens forslag til skattevedtak for inntektsåret 2024 § 3-4 behandles i Innst. 131 S (2023–2024).

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet Sosialistisk Venstreparti og Rødt, viser til enighet mellom partiene om hovedlinjene for grunnrenteskatt på landbasert vindkraft. Dette innebærer følgende endringer i regjeringens forslag:

1. Effektiv sats for grunnrenteskatten er 25 pst.
2. For nye kraftanlegg utbetales skatteverdien av negativ grunnrenteinntekt når anlegget blir satt i drift og Skatteetaten har gjennomført kontroll av fastsatt skatt. Frem til utbetaling fremføres negativ grunnrenteinntekt med rente. Det forutsettes at ESA godkjenner ordningen.
3. For eksisterende kraftanlegg skal inngangsverdien for avskrivbare driftsmidler oppjusteres med 40 pst. i forhold til regjeringens forslag, oppad begrenset til 85 pst. av historisk kostpris. Den oppjusterte inngangsverdien skrives av lineært i grunnrenteskatten over fem år.

Flertallet påpeker at viktige mål for den nye grunnrenteskatten er at Norge skal ha rimelig og nok kraft, mest mulig skånsom utbygging av vindkraften, at man kan gjennomføre det grønne skiftet, og at fellesskapet og lokalsamfunn får ta del i verdiene som oppstår ved bruk av felles naturressurser. Norge skal fortsatt være et forutsigbart og attraktivt land å investere i.

Norges første vindkraftpark ble åpnet allerede i 1991, og vindkraft står nå for over ti pst. av Norges kraftproduksjon i et normalår. For å få fart på utbyggingen, ble det i 2012 innført grønne sertifikater og fra 2015 gunstige avskrivningsregler i selskapsskatten. Siden den gang har rask teknologisk utvikling gjort utbygging av vindkraften langt mer økonomisk lønnsom. Allerede i 2020 la Meld. St. 28 (2019–2020) grunnlaget for at en del av verdiskapingen skulle tilfalle kommunene lokalt. Nå legges grunnlaget for at vindkraften skal bidra ytterligere økonomisk til fellesskapet nasjonalt og lokalt, slik som produksjonen av vannkraft har gjort i mange år. Målet er forutsigbare rammevilkår som legger til rette for lønnsomme investeringer og trygghet for dem som skal investere. Utviklingen av næringen må skje innenfor bærekraftige rammer.

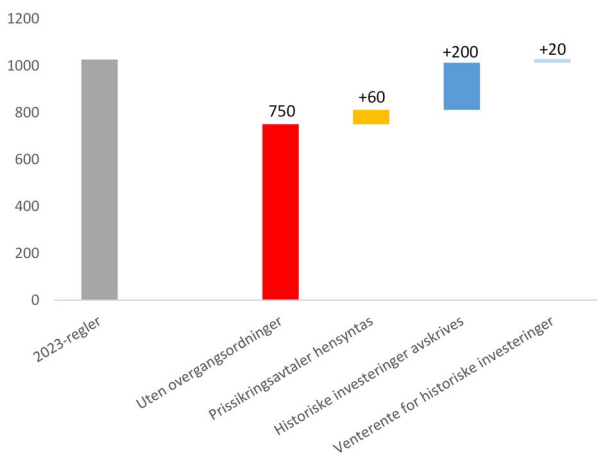
Flertallet er derfor enige om å redusere skattesatsen, etablere en utbetalingsordning for nye kraftverk og forbedre overgangsordningene for eksisterende kraftanlegg. Forbedrede overgangsordninger innebærer at eldre kraftanlegg får trekke fra mer av sine historiske investeringskostnader i skatten. Redusert skattesats innebærer at selskaper som skal betale grunnrenteskatt vil sitte igjen med en større andel av overskuddet.

Flertallet viser til at de foreslåtte endringene i beregning av inngangsverdi og avskrivningsregler er overgangsordninger ved innføringen av grunnrenteskatten på landbasert vindkraft, og at de kun skal få effekt i grunnrenteskatten, herunder beregnet selskapsskatt i grunnrenteskatten, og ikke i alminnelig inntektsskatt.

Flertallet viser videre til at utbetalingsordningen ikke kan tre i kraft før ESA har godkjent løsningen.

Flertallet viser til Finansdepartementets brev datert 14. desember 2023. For et tenkt kraftverk som var marginalt lønnsomt på beslutningstidspunktet i 2019, kan nåverdien av kontantstrøm fra og med 2024 være om lag den samme med og uten grunnrenteskatt som vist i figuren (i mill. 2024-kroner) nedenfor.

Figur: Illustrasjon av effekten av overgangsordninger for selskapets nåverdi av gjenværende kontantstrøm etter skatt^{1,2}

¹ Med 2023-regler menes at anlegget er omfattet av skatt på alminnelig inntekt med lineære avskrivninger for historiske investeringer, samt produksjonsavgift på 2,3 øre/kWh fra 2024.

² Det er forutsatt at selskapet har sikret kraftprisen for halvparten av produksjonen i hele anleggets levetid til moderat pris.

I brevet anslår departementet på kort sikt ikke noe netto proveny fra grunnrenteskatten. Provenyet anslås til null påløpt i 2024. Full årsvirkning for 2024 anslås til -1760 mill. kroner, ned fra -550 mill. kroner i Prop. 2 LS (2023–2024), og inkluderer verdien av beløp som fremføres fra 2024 og reduserer fremtidige inntekter.

Flertallet viser videre til at innføringen av skatten med virkning fra 1. januar 2024 kan reise spørsmål om tilbakevirkning og forholdet til tilbakevirkningsforbudet i Grunnloven § 97. Bakgrunnen er at skatten innføres med virkning fra 1. januar 2024, som er før tidspunktet for siste gangs lovbehandling og vedtakelse i Stortinget. Det kan stilles spørsmål ved om forslaget får tilbakevirkende kraft fordi siste gangs behandling og endelig vedtakelse i Stortinget først gjøres etter det tidspunktet loven gis virkning. Flertallet viser imidlertid til at første gangs behandling gjøres før ikrafttredelse, og at siste gangs behandling er berammet til svært kort tid etter årsskiftet. Innholdet i loven har vært kjent for selskapene som omfattes.

Flertallet har vurdert høringsinnspillene om at skatten ikke er i tråd med tilbakevirkningsforbudet. Flertallet slutter seg til departementets vurdering av dette spørsmålet i proposisjonen, og viser til at skattesatsen er satt ned og at overgangsordningene er gjort lempeligere i forbindelse med Stortingets behandling, slik at de økonomiske konsekvensene for eksisterende anlegg avhjelpest ytterligere, sammenlignet med regjeringens forslag.

På bakgrunn av det ovenstående er flertallet av den oppfatning at innføring av grunnrenteskatt på landbasert vindkraft med virkning for inntektsåret 2024 ikke er i strid med tilbakevirkningsforbudet i Grunnloven § 97.

Flertallet understreker at et bredt flertall på Stortinget nå står samlet bak systemet for grunnrenteskatt på landbasert vindkraft. Dette gir forutsigbare rammevilkår for næringen. Dersom senere erfaring viser at det er nødvendig å gjøre justeringer i skatten, er partiene enige om å søke bred enighet med hverandre.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

Skatteloven ny § 18-10 tredje ledd bokstav a nr. 3 skal lyde:

3. Inntektsårets skattemessige avskrivninger for driftsmidler som er knyttet til vindkraftproduksjonen beregnes på følgende måte:

- For skattepliktig som for inntektsåret 2023 eller tidligere inntektsår ikke har avskrevet driftsmidlene etter §§ 14-40 til 14-43 med maksimale satser, reduseres grunnlaget for avskrivninger som om maksimale satser var benyttet.
- For driftsmidler ervervet fra og med 19. juni 2015 til og med inntektsåret 2021, som har vært avskrevet etter de særskilte bestemmelsene i § 14-51, skal grunnlaget for avskrivninger etter første punktum fastsettes som om driftsmidlene ikke har vært avskrevet etter § 14-51, men med maksimale satser etter §§ 14-40 til 14-43.
- Beregnet grunnlag for avskrivninger etter a. og b. multipliseres med 1,4. Samlet grunnlag for avskrivninger kan likevel ikke overstige 85 pst. av anskaffelsesverdien for anleggets fysiske avskrivbare driftsmidler. Departementet kan gi utfyllende bestemmelser i forskrift.
- Beregnet grunnlag for avskrivninger etter c. avskrives med like store årlige beløp over fem år.

Det ses bort fra avskrivninger for driftsmidler som omfattes av bokstav a nr. 6 første punktum.

Skatteloven ny § 18-10 tredje ledd bokstav b skal lyde:

- I beregningsgrunnlaget for grunnrenteinntekt skal en særlig beregnet selskapsskatt for det grunnrenteskattepliktige vindkraftanlegget, føres til fradrag. Ved beregningen medtas de samme inntekts- og kostnadsstørrelsene som brukes ved fastsettelse av grunnrenteskatten. Kostnader til driftsmidler skal likevel avskrives etter skattelovens alminnelige regler, og fradras i grunnlaget for beregnet selskapsskatt. Grunnlaget for avskrivninger for driftsmidler ervervet før 1. januar 2024 fastsettes på samme måte som i bokstav a nr. 3 a. til c. Driftsmidler som avskrives etter § 14-51 i alminnelig inntektsskatt

skal likevel avskrives med samme beløp som i alminnelig inntektsskatt, mens den oppjusterte delen etter bokstav a nr. 3 b. og c. avskrives etter skattelovens alminnelige regler. Beregnet negativ selskapsskatt fremføres til fradrag i beregnet selskapsskatt for senere inntektsår uten rente.

II

Skatteloven § 18-10 fjerde ledd nytt tredje og fjerde punktum skal lyde:

Istedenfor fremføring utbetales skatteverdien av negativ grunnrenteinntekt for nye vindkraftanlegg på land når anlegget blir satt i drift og Skatteetaten har gjennomført kontroll av fastsatt skatt. Departementet kan gi utfyllende bestemmelser i forskrift.

III

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2024.

Endringene under II trer i kraft fra Kongen bestemmer.»

Flertallet slutter seg for øvrig til regjeringens forslag til endringer i skatteloven i Prop. 2 LS (2023–2024).

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre, Miljøpartiet de Grønne og Kristelig Folkeparti viser til at partienes primærstandpunkt var at grunnrenteskatten kun burde omfatte nye kraftverk, og innrettes slik at den virker investeringsnøytralt. Disse medlemmer er godt fornøyd med at det er enighet om et skattesystem som gir investeringsnøytralitet for nye kraftverk, men konstaterer at det ikke var mulig å danne flertall for å unnta eksisterende kraftverk fra grunnrenteskatten. Disse medlemmer er likevel tilfreds med at et bredt flertall nå foreslår betydelige forbedringer for eksisterende verk sammenlignet med regjeringens opprinnelige forslag, og vil blant annet vise til næringens tydelige innspill om viktigheten av et bredt forlik.

Disse medlemmer ber regjeringen om noe tid evaluere kontraktsunntaket for kraft som leveres i henhold til kjøpekontrakt mellom uavhengige parter inngått i perioden 2024 til 2030, og da vurdere om unntaket bør være en fast ordning.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at økte inntekter fra grunnrenteskatt over tid kan legge til rette for at vridende skatter reduseres og bidra til finansering av velferdssamfunnet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at regjeringen Støre de siste årene har kommet med flere endringer i skatte- og avgiftspolitikken, deriblant innført høyprisbidrag, økt satsen for grunnrente på vannkraft, innført en ekstraordinær mid-

lertidig arbeidsgiveravgift, innført grunnrenteskatt på havbruk, i tillegg til generelle skatte- og avgiftsøkninger som blant annet rammer næringslivet og bedriftseiere hardt. Flere av skattegrepene har vært overraskende, delvis hatt tilbakevirkende kraft, samt vært preget av dårlige prosesser.

Disse medlemmer registrerer at en konsekvens av politikken som har blitt ført, er at «politisk risiko» har blitt et begrep som nevnes når investeringsbeslutninger skal gjøres, både blant norske og utenlandske investorer. Norge har i lang tid vært et land som har vært kjent for forutsigbarhet og stabile rammevilkår, mens man nå opplever en usikkerhet som handler både om generelt skattenivå, om bruken av tilbakevirkende kraft, i tillegg til at det også begynner å komme spørsmål om hvorvidt andre næringer som eksempelvis havvind, havbruk til havs og fiskeri også risikerer å få grunnrenteskatt i de kommende årene.

Disse medlemmer ønsker primært et teknologinøytralt skatteregime hvor vindkraft skal likebehandles med vannkraft, men sett i lys av den uforutsigbare politikken som har blitt ført de siste årene, etterlyser disse medlemmer en mer helhetlig diskusjon rundt grunnrente, skattepolitikk og en næringspolitikk som skal bidra til å styrke Norges konkurransekraft og være et attraktivt land å investere i, før man fatter nye beslutninger om store endringer i skattepolitikken.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Prop. 2 LS (2023–2024) Grunnrenteskatt på landbasert vindkraft sendes tilbake til regjeringen.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt slutter seg til regjeringens lovforslag.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

Ny § 18-10 tredje ledd bokstav a nr. 3 skal lyde:

3. Inntektsårets skattemessige avskrivninger etter §§ 14-40 til 14-43 av driftsmidler som er knyttet til vindkraftproduksjonen. For driftsmidler som avskrives etter § 14-51 skal satsene i § 14-43 benyttes. For skattepliktig som for inntektsåret 2023 eller tidligere inntektsår ikke har avskrevet driftsmidlene med maksimale satser, reduseres grunnlaget for avskrivninger som om maksimale satser var benyttet. For driftsmidler ervervet fra og med 19. juni 2015 til og med inntektsåret 2021, som har vært avskrevet etter de særskilte bestemmelsene i § 14-51, skal grunnlaget for avskrivninger etter første punktum fastsettes som om driftsmidlene ikke

har vært avskrevet etter § 14-51, men med maksimale satser etter §§ 14-40 til 14-43. Det ses bort fra avskrivninger for driftsmidler som omfattes av tredje ledd bokstav a nr. 6 første punktum.

Ny § 18-10 tredje ledd bokstav b skal lyde:

b. I beregningsgrunnlaget for grunnrenteinntekt skal en særlig beregnet selskapsskatt for det grunnrenteskattepliktige vindkraftanlegget, føres til fradrag. Ved beregningen medtas de samme inntekts- og kostnadsstørrelsene som brukes ved fastsettelse av grunnrenteskatten. Kostnader til driftsmidler knyttet til vindkraftproduksjon som utgiftsføres umiddelbart etter bokstav a nr. 5 første punktum, skal likevel avskrives etter skattelovens alminnelige regler, og fradras i grunnlaget for beregnet selskapsskatt. Beregnet negativ selskapsskatt fremføres til fradrag i beregnet selskapsskatt for senere inntektsår uten rente.»

Disse medlemmer mener regjeringens opprinnelige forslag var en god og balansert grunnrenteskatt og støtter innføring av denne grunnrenteskatten. Disse medlemmer mener de nye overgangsordningene er for raue, og at en altfor stor andel av verdiene vil bli gitt til vindkraftverk i sør og øst, som har hatt svært store inntjeninger med de svært høye strømprisene.

Disse medlemmer viser til at om lag 90 pst. av den norske vannkraftproduksjonen er offentlig eid. Dette har skjedd fordi det er et krav at minimum to tredjedeler av vannkraften skal eies av enten staten, fylkeskommunene eller kommunene. En rekke norske kommuner og fylkeskommuner får hvert år en betydelig sum penger fra kraftselskapene som brukes til offentlig velferd. Dette gjør at vannkraften kommer fellesskapet til gode både direkte gjennom overskudd og indirekte gjennom skatt.

Disse medlemmer understreker at for vindkraften som bygges ut på land og til havs, er det ikke et tilsvarende lovverk, selv om man benytter seg av en allmenn ressurs som består av områder, vind og i stor grad natur. I dag ser man at stadig flere av vindkraftverkene kjøpes opp av utenlandske interesser. Store formuer er blitt til ved å sikre seg rettighetene til et område og en konsesjon for så å selge det videre lenge før anlegget er satt i drift. Med en slik kapitalisering på rettighetene i flere runder blåses verdiene opp, og det er fare for at fellesskapet må ta regningen til slutt. Om lag 67 pst. av landets vindkraftanlegg er eid fra utlandet, og 42 pst. av disse kan knyttes til skatteparadiser. Vindkraften burde ha et tilsvarende krav om offentlig eierskap som vannkraften.

Disse medlemmer vil vise til flere aspekter ved vindkraftsektoren gir behov for ytterligere åpenhet, blant annet fordi kraftselskap er pålagt å tilbakeføre an-

leggene til naturlig tilstand etter endt konsesjonsperiode. Dersom selskapene ikke har kapital til å gjennomføre tilbakeføringen, trengs informasjon om eiere og andre som kan stilles ansvarlige. Åpenhetskravene bør derfor gjelde i forbindelse med konsesjonstildeling og ved endringer i konsesjonen eller eier-/finansieringsskifte. Konsesjonsoverdragelse til nye eiere bør heller ikke godkjennes uten fremleggelse av nevnte informasjon under.

Disse medlemmer mener at norske vindkraftselskap bør pålegges å oppgi/beskrive:

- reelle rettighetshavere som har 5 pst. eller høyere eierandel
- eierkjeden som knytter selskapet til bakenforliggende eiere (reelle rettighetshavere)
- fullstendig konsernstruktur bakover i eierkjeden
- detaljerte opplysninger om finansiering (lån, obligasjoner og lignende). Dette inkluderer långiver, størrelse på lån (lånebeløp, renter, løpetid) og eventuelle interessefellesskap i konsernet med långiver og investorer dersom lån kommer fra fond eller lignende

Disse medlemmer mener en grunnrenteskatt er avhengig av tillit og aksept i samfunnet. Det er derfor viktig at staten ikke får store inntekter fra anlegg hvor konsesjonsvedtakene bryter med menneskerettighetene, men at inntektene går til å reparere menneskerettighetsbruddet og å ivareta de som rammes av det.

Disse medlemmer mener en mulig metode for å fryse slike inntekter kan være å bevilge et beløp tilsvarende netto grunnrenteskatt som utgift over statsbudsjettet som avsetning til et statlig fond hvor midlene blir stående til et visst tidspunkt.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede en metode for å fryse inntektene fra grunnrenteskatt fra vindkraftanlegg, hvor rettsvesenet har konkludert med at konsesjonsvedtaket bryter med menneskerettighetene og vindkraftanlegg som har pågående saker i rettsystemet hvor brudd på menneskerettighetene anføres.»

Komiteens medlem fra Rødt viser til at det i regjeringens forslag er gitt unntak i grunnrenteskatten for langsiktige, fysiske leveringsavtaler inngått fra og med september 2022. Dette unntaket er midlertidig fram til 2030. Dette medlem viser til regjeringens beskrivelse av forslaget, hvor det står:

«Som for industrikraftunntaket i grunnrenteskatten på vannkraft forutsettes det at unntaket for langsiktige fastprisavtaler i 2024–2030 skal gjelde kontrakter mellom uavhengige parter. For at en fastprisavtale skal gi vindkraftselskapet den ønskede sikkerhet for salgsinntektene, må prissikring inngås med en uavhen-

gig part. Videre er kravet om uavhengige parter viktig for å unngå tilpasninger som kan redusere grunnrenteskatten. Et kontraktsunntak fremover i tid for parter som ikke er uavhengige, kan gi sterke incentiver til å uthule grunnrenteskatten ved å flytte kraftoverskudd til virksomhet som kun ilegges selskapsskatt, eller eventuelt ikke betaler skatt. Et slikt unntak kan derfor også påvirke næringsstrukturen ved at det kan bli mer lønnsomt å bygge ut vindkraft for aktører som driver blandet virksomhet.»

Dette medlem understreker viktigheten av at det kun er avtaler mellom uavhengige parter, og ikke avtaler hvor for eksempel kraftforbruker inngår i et konsortium e.l. som eier vindkraftanlegget det er inngått fastprisavtale med. Dette kan, slik departementet skriver i proposisjonen, påvirke næringsstrukturen på en måte som ikke er formålstjenlig.

Dette medlem viser til omtalen av egenkraft i Prop. 2 LS (2023–2024):

«For vannkraftverk gjelder et unntak for 'egenkraft'. Dette er kraft som forbrukes i skattyters egen produktjonsvirksomhet, eller i selskap i samme konsern. I dette unntaket legges ikke avtaleprisen til grunn, men i stedet en sjablongmessig fastsatt markedspris. Bruk av kraft i egen produktjonsvirksomhet har etter det departementet er kjent med ikke vært aktuelt ved vindkraftutbygginger til nå, og temaet er ikke vurdert i høringen av grunnrenteskatt på vindkraft. [...]»

Dette medlem legger til grunn at også vindkraft som egenkraft eventuelt må betale grunnrenteskatt basert på spotpris, og at et slikt tilfelle ikke kommer inn under unntaksreglene i grunnrenteskatten. Dette medlem mener at noe annet kan innebære forskjellsbehandling, for eksempel om en bedrift med egenproduksjon av vindkraft får en gunstigere beskatning enn en bedrift som har inngått en kraftavtale med en part som ikke er uavhengig.

Dette medlem forventer at regjeringen rapporterer tilbake til Stortinget dersom regjeringen finner det nødvendig å foreslå andre endringer i lovteksten for å sikre at vindkraft som egenkraft betaler grunnrenteskatt basert på spotpris.

3. Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Prop. 2 LS (2023–2024) Grunnrenteskatt på landbasert vindkraft sendes tilbake til regjeringen.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt:

Forslag 2

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

Ny § 18-10 tredje ledd bokstav a nr. 3 skal lyde:

3. Inntektsårets skattemessige avskrivninger etter §§ 14-40 til 14-43 av driftsmidler som er knyttet til vindkraftproduksjonen. For driftsmidler som avskrives etter § 14-51 skal satsene i § 14-43 benyttes. For skattepliktig som for inntektsåret 2023 eller tidligere inntektsår ikke har avskrevet driftsmidlene med maksimale satser, reduseres grunnlaget for avskrivninger som om maksimale satser var benyttet. For driftsmidler ervervet fra og med 19. juni 2015 til og med inntektsåret 2021, som har vært avskrevet etter de særskilte bestemmelsene i § 14-51, skal grunnlaget for avskrivninger etter første punktum fastsettes som om driftsmidlene ikke har vært avskrevet etter § 14-51, men med maksimale satser etter §§ 14-40 til 14-43. Det ses bort fra avskrivninger for driftsmidler som omfattes av tredje ledd bokstav a nr. 6 første punktum.

Ny § 18-10 tredje ledd bokstav b skal lyde:

b. I beregningsgrunnlaget for grunnrenteinntekt skal en særlig beregnet selskapsskatt for det grunnrenteskattepliktige vindkraftanlegget, føres til fradrag. Ved beregningen medtas de samme inntekts- og kostnadsstørrelsene som brukes ved fastsettelse av grunnrenteskatten. Kostnader til driftsmidler knyttet til vindkraftproduksjon som utgiftsføres umiddelbart etter bokstav a nr. 5 første punktum, skal likevel avskrives etter skattelovens alminnelige regler, og fradras i grunnlaget for beregnet selskapsskatt. Beregnet negativ selskapsskatt fremføres til fradrag i beregnet selskapsskatt for senere inntektsår uten rente.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen utrede en metode for å fryse inntektene fra grunnrenteskatt fra vindkraftanlegg, hvor rettsvesenet har konkludert med at konsekvensvedtaket bryter med menneskerettighetene og vindkraftanlegg som har pågående saker i rettsystemet hvor brudd på menneskerettighetene anføres.

4. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti, med unntak av I § 18-10 tredje ledd bokstav a nr. 3, I § 18-10 tredje ledd bokstav b og II, som fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov
om endringer i skatteloven

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

§ 9-3 syvende ledd skal lyde:

(7) Gevinst ved samlet realisasjon av særskilte driftsmidler i kraftanlegg som nevnt i § 18-6 første ledd og fallrettigheter eller andel i slike, er unntatt fra skatteplikt dersom overtaker viderefører de skattemessige verdiene og ervervstidspunktene for eiendeler, rettigheter og forpliktelser som overføres. Det samme gjelder ved samlet realisasjon av driftsmidler som nevnt i § 19-6 første ledd bokstav c og akvakulturtillatelse som nevnt i § 19-1 for grunnrenteskattepliktig havbruksvirksomhet, og ved samlet realisasjon av driftsmidler i grunnrenteskattepliktig vindkraftvirksomhet.

§ 18-1 første ledd skal lyde:

(1) Bestemmelsene i dette kapittel gjelder for skattlegging av inntekt knyttet til produksjon, omsetning, overføring eller distribusjon av vannkraft og vindkraft på land i Norge.

§ 18-1 annet ledd ny bokstav e skal lyde:

e. Med vindkraftanlegg menes en eller flere vindturbiner, med tilhørende elektrisk utrustning for produksjon av elektrisk energi fra vindenergi, herunder interne elektriske anlegg (kabler eller luftledninger), interne transformatoranlegg og produksjonslinjer, samt andre bygningstekniske konstruksjoner, styrings- og overvåkningsanlegg mv. som hører til anlegget.

Ny deloverskrift til §§ 18-2 til 18-8 skal lyde:

Skattlegging av vannkraft

Ny deloverskrift til §§ 18-10 og 18-11 skal lyde:

Skattlegging av landbasert vindkraft

Ny § 18-10 skal lyde:

§ 18-10 *Grunnrenteskatt til staten for vindkraftanlegg*

(1) Eier av vindkraftanlegg skal svare skatt til staten på grunnlag av grunnrenteinntekt beregnet ved det enkelte vindkraftanlegget. Grunnrenteinntekten fastsettes etter bestemmelsene i annet til åttende ledd. Skatt på grunnrenteinntekt beregnes etter en sats som for det enkelte år vedtas av Stortinget.

(2) Grunnrenteskatt ilegges kraft som er produsert i landbaserte vindkraftanlegg. Skatteplikten omfatter også kraft produsert utenfor vindkraftanleggets ordinære drift, for eksempel ved prøvedrift, testkjøring og liknende. Kraft som er forbrukt i eventuelt hjelpeutstyr i forbindelse med produksjon av elektrisk energi, kraft tapt i hovedtransfor-

maturen ved produksjon i vindkraftanlegget og energi fra eventuell hjelpegenerator omfattes ikke av skatteplikten. Beregningsgrunnlaget for grunnrenteskatt av løpende inntekt fra vindkraftvirksomhet er brutto salgssinntekter som fastsettes på følgende måte:

a. Årlige brutto salgssinntekter settes til summen av årets spotmarkedspriser per time multiplisert med faktisk produksjon ved vindkraftanlegget i de tilhørende tidsavsnitt, med følgende unntak:

1. Kraft som leveres i henhold til kjøpekontrakt mellom uavhengige parter inngått før 28. september 2022, verdsettes til kontraktsprisen. Kraft som leveres til spotmarkedspris, der det før 28. september 2022 er inngått avtale med uavhengig part om finansiell sikring mot spotmarkedsprisen i prisområdet der kraften er levert, eller mot nordisk systempris, verdsettes til sikret pris. Forrige punktum omfatter avtaler om sikring som er inngått av konsernforbundet selskap, jf. § 10-4. Ved avtale om sikring som omfattes av annet punktum skal gevinst eller tap knyttet til markedsutviklingen for elektrisk kraft for inntektsåret inngå i grunnrenteinntekten. Dette nummer gjelder avtaler som er inngått med formål om å prissikre leveranser av kraft fra vindkraftanlegg. Avtaler som har vært omfattet av § 18-3 annet ledd bokstav a nr. 2 omfattes ikke av dette nummer. Med uavhengig part menes kontraktspart som ikke har direkte eller indirekte interessefelleskap med selger, jf. § 13-1. Ved oppgjør før tiden av kjøpekontrakt som nevnt i første punktum, skal gevinsten eller tapet ved oppjøret inngå i grunnlaget for grunnrenteskatt. Forrige punktum gjelder også ved oppgjør før tiden av avtale om sikring som nevnt i annet punktum, for så vidt gjelder gevinst eller tap for inntektsåret og gjenstående sikringsperiode. Den nærmere avgrensningen og retningslinjene for unntaket fastsettes av departementet i forskrift.
2. Kraft som leveres til en strømleverandør i henhold til langsiktig fastprisavtale, og som leveres videre i henhold til standard fastprisavtaler i sluttbrukermarkedet, verdsettes til kontraktsprisen. Den nærmere avgrensningen og retningslinjene for unntaket fastsettes av departementet i forskrift.
3. Kraft som leveres i henhold til kjøpekontrakt mellom uavhengige parter inngått i perioden 2024 til 2030, verdsettes til kontraktsprisen. Dette nummer gjelder avtaler som er inngått i perioden 2024 til 2030 med formål om å prissikre leveranser av kraft fra vindkraftanlegg for prosjekter som etableres i perioden 2024 til 2030. Avtaler som har vært omfattet av § 18-3 annet ledd bokstav a nr. 2 omfattes ikke av dette nummer. Med uavhengig

part menes i dette nummer kontraktspart som ikke har direkte eller indirekte interessefelleskap med selger, jf. § 13-1. Ved oppgjør før tiden av avtaler som nevnt i første og annet punktum, skal gevinsten eller tapet ved oppjøret inngå i grunnlaget for grunnrenteskatt. Den nærmere avgrensningen og retningslinjene for unntaket fastsettes av departementet i forskrift.

- b. Gevinst ved realisasjon av driftsmiddel som benyttes i vindkraftproduksjon, tillegges brutto salgsinntekter. For driftsmidler som nevnt i tredje ledd bokstav a nr. 6 første punktum, inntektsføres gevinsten i realisasjonsåret. For øvrige driftsmidler gjelder reglene i §§ 14-44 til 14-46.
- c. Driftsstøtte til produksjon av ny vindkraft tillegges brutto salgsinntekter.
- d. Inntekt fra utstedte elsertifikater tillegges brutto salgsinntekter.
- e. Inntekt fra utstedte opprinnelsesgarantier tillegges brutto salgsinntekter.

(3) Grunnrenteinntekten for løpende inntekt fra vindkraftvirksomhet fremkommer ved at det i beregningsgrunnlaget gis følgende fradrag:

- a. I brutto salgsinntekter etter annet ledd fradras følgende påløpte kostnader som har eller vil få sammenheng med produksjonen ved vindkraftanlegget:
 - 1. Driftskostnader som regulært følger av vindkraftproduksjonen, herunder arbeidslønn og andre personalkostnader, kostnader til vedlikehold, forsikring, administrasjon, erstatninger til grunneiere og rettighetshavere for tap av inntekt fra virksomhet som må opphøre helt eller delvis ved etablering av vindkraftanlegget og tap ved realisasjon av driftsmidler som ikke omfattes av nr. 6 første punktum. Tap ved realisasjon av driftsmidler som nevnt i forrige punktum fradrasføres etter reglene i §§ 14-44 til 14-46. Det gis ikke fradrag for ervervskostnader til grunn eller andre ytelser til grunneier, kommuner mv. Det gis heller ikke fradrag for salgs-, overførings- eller finanskostnader. Det gis likevel fradrag for kostnader som påløper ved innmating av kraft til nettet. Kostnader som etter sin art faller inn under første punktum, og som er til nytte ved produksjonen i flere vindkraftanlegg som den skattepliktige driver, skal fordeles på en måte som er egnet til å gi samsvar mellom kostnadsandel og nytte for hvert vindkraftanlegg. Tilsvarende fordeling skal foretas for kostnader som er til nytte for både vindkraftproduksjon og annen virksomhet som den skattepliktige driver. Pådratte kostnader til fjerning av vindkraftanlegg og tilbakeføring av område etter vilkår i konsesjon, kan føres til fradrag.
 - 2. Eiendomsskatt for vindkraftanlegget.

3. Inntektsårets skattemessige avskrivninger for driftsmidler som er knyttet til vindkraftproduksjonen beregnes på følgende måte:

- a. For skattepliktig som for inntektsåret 2023 eller tidligere inntektsår ikke har avskrevet driftsmidlene etter §§ 14-40 til 14-43 med maksimale satser, reduseres grunnlaget for avskrivninger som om maksimale satser var benyttet.
- b. For driftsmidler ervervet fra og med 19. juni 2015 til og med inntektsåret 2021, som har vært avskrevet etter de særskilte bestemmelsene i § 14-51, skal grunnlaget for avskrivninger etter første punktum fastsettes som om driftsmidlene ikke har vært avskrevet etter § 14-51, men med maksimale satser etter §§ 14-40 til 14-43.
- c. Beregnet grunnlag for avskrivninger etter a. og b. multipliseres med 1,4. Samlet grunnlag for avskrivninger kan likevel ikke overstige 85 pst. av anskaffelsesverdien for anleggets fysiske avskrivbare driftsmidler. Departementet kan gi utfyllende bestemmelser i forskrift.
- d. Beregnet grunnlag for avskrivninger etter c. avskrives med like store årlige beløp over fem år.

Det ses bort fra avskrivninger for driftsmidler som omfattes av bokstav a nr. 6 første punktum.

- 4. I tillegg gis et fradrag tilsvarende gjennomsnittet av de skattemessige verdiene av driftsmidlene pr. 1. januar og 31. desember i inntektsåret, herunder ervervet forretningsverdi og immaterielle rettigheter knyttet til kraftproduksjonen i anlegget, multiplisert med en normrente fastsatt av departementet i forskrift. Kostnader til driftsmidler som omfattes av tredje ledd bokstav a nr. 6 første punktum, inngår ikke ved beregningen av fradrag etter første punktum. Ved beregning av fradrag etter første punktum blir kostnader som skal behandles som en del av kostprisen for driftsmidler som nevnt, å hensynta fra og med inntektsåret det oppstår en ubetinget forpliktelse til å dekke eller innfri kostnaden.
- 5. Kostnader etter denne bokstav som er pådratt i byggetiden kan føres til fradrag fra tidspunktet den skattepliktige begynner å aktivere investeringskostnader for anlegget for fastsetting av alminnelig inntekt.
- 6. Inntektsårets kostnader som ellers er aktiveringspliktige, fradras umiddelbart i beregningsgrunnlaget for grunnrenteinntekt. Kostnader til erverv av vindkraftanlegg kan ikke fradras umiddelbart.
- b. I beregningsgrunnlaget for grunnrenteinntekt skal en særlig beregnet selskapsskatt for det grunnrenteskattepliktige vindkraftanlegget, føres til fradrag. Ved beregningen medtas de samme inntekts- og kostnads-

størrelsene som brukes ved fastsettelse av grunnrenteskatten. Kostnader til driftsmidler skal likevel avskrives etter skattelovens alminnelige regler, og fradras i grunnlaget for beregnet selskapsskatt. Grunnlaget for avskrivninger for driftsmidler ervervet før 1. januar 2024 fastsettes på samme måte som i bokstav a nr. 3 a. til c. Driftsmidler som avskrives etter § 14-51 i alminnelig inntektsskatt skal likevel avskrives med samme beløp som i alminnelig inntektsskatt, mens den oppjusterte delen etter bokstav a nr. 3 b. og c. avskrives etter skattelovens alminnelige regler. Beregnet negativ selskapsskatt fremføres til fradrag i beregnet selskapsskatt for senere inntektsår uten rente.

(4) Dersom fradragene i brutto salgsinntekter fører til at grunnrenteinntekten for vindkraftanlegget blir negativ, skal differansen fremføres til fradrag i neste års grunnrenteinntekt beregnet ved vindkraftanlegget. Differansen fremføres med rente fastsatt av departementet i forskrift.

(5) Ved opphør av driften, med fjerning av vindkraftanlegg og tilbakeføring av området i samsvar med konsekvensjon, skal det foretas et inntektsoppgjør for driftsmidler som er knyttet til kraftproduksjonen. Dersom årets grunnrenteinntekt, inkludert fremført, negativ grunnrenteinntekt fra tidligere inntektsår, blir negativ, utbetales skatteverdien av den negative grunnrenteinntekten fra staten ved avregningsoppgjøret for inntektsåret etter skattebetalingsloven.

(6) Underskudd eller tap i andre inntektskilder kan ikke trekkes fra i positiv grunnrenteinntekt ved et vindkraftanlegg.

(7) Beregningsgrunnlaget for grunnrenteinntekt ved realisasjon av vindkraftanlegg fastsettes på følgende måte:

a. For overdrager skal det i realisasjonsåret beregnes grunnrenteinntekt tilsvarende vederlaget, fratrukket summen av skattemessig verdi av driftsmidler som benyttes i kraftproduksjonen ved vindkraftanlegget og eventuell negativ grunnrenteinntekt til fremføring, jf. fjerde ledd. Skattemessig verdi for driftsmidler som omfattes av tredje ledd bokstav a nr. 6 første punktum, inngår ikke ved beregningen av fradrag etter første punktum. Negativ differanse kan tilbakeføres og fradras i grunnrenteinntekt beregnet for det realiserende vindkraftanlegget for samme eller tidligere inntektsår, med tillegg av rente fastsatt av departementet i forskrift.

b. Vindkraftanlegg kan realiseres uten beskatning som nevnt i bokstav a. Slik overdragelse kan bare skje dersom vindkraftanlegget overføres samlet og overtaker viderefører de skattemessige verdiene og ervervstidspunktene for eiendeler, rettigheter og forpliktelser som overføres. Kostnader til driftsmidler som omfat-

tes av tredje ledd bokstav a nr. 6 første punktum, inngår ikke i skattemessige verdier etter første punktum. Ved slik realisasjon kan negativ grunnrenteinntekt etter fjerde ledd og fremført produksjonsavgift etter § 18-10 femte ledd, på overdragelsestidspunktet, overdras til overtaker.

c. Når vindkraftanlegg overdras til ny eier i løpet av inntektsåret, skal grunnrenteinntekt fastsettes særskilt for overdrager og erverver på grunnlag av den enkeltes forhold.

(8) Av produksjon i vindkraftanlegg med generatorer som har en samlet maksimal installert effekt i henhold til konsesjon under 1 MW, fastsettes ikke grunnrenteinntekt. For vindkraftanlegg med mer enn fem vindturbiner fastsettes likevel grunnrenteinntekt.

(9) Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av denne paragraf.

Ny § 18-11 skal lyde:

§ 18-11 Avgift på landbasert vindkraft

(1) Avgift etter Stortingets vedtak om avgift på landbasert vindkraft, kan kreves fratrukket i fastsatt grunnrenteskatt som kan henføres til vindkraftanlegget. Dersom eier av vindkraftanlegget ikke er innehaver av konsekvensjonen, må eieren av vindkraftanlegget kunne dokumentere at avgiften ikke inngår i fradragberettiget vederlag til driftsoperatøren. Dersom avgiften overstiger grunnrenteskatt for inntektsåret, kan det overskytende fremføres til fradrag i senere inntektsår med rente som departementet fastsetter i forskrift.

(2) Avgift etter Stortingets vedtak om avgift på landbasert vindkraft, kan ikke fradras i alminnelig inntekt. Forrige punktum gjelder ikke avgift for vindkraftanlegg som den avgiftspliktige ikke eier.

II

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

§ 18-10 fjerde ledd nytt tredje og fjerde punktum skal lyde:

Istedenfor fremføring utbetales skatteverdien av negativ grunnrenteinntekt for nye vindkraftanlegg på land når anlegget blir satt i drift og Skatteetaten har gjennomført kontroll av fastsatt skatt. Departementet kan gi utfyllende bestemmelser i forskrift.

III

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2024.

Endringene under II trer i kraft fra Kongen bestemmer.

Oslo, i finanskomiteen, den 15. desember 2023

Eigil Knutsen

leder og ordfører

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Finansministeren

Stortingets presidentskap

Deres ref

Vår ref
22/2650 -

Dato
24.11.2023

Korrigerings av feil/unøyaktigheter i Prop. 2 LS (2023–2024) Grunnrenteskatt på landbasert vindkraft

Prop. 2 LS (2023–2024) *Grunnrenteskatt på landbasert vindkraft* inneholder dessverre et par feil eller unøyaktigheter som finanskomiteen bes ta hensyn til i arbeidet med komitéinnstillingen.

Side 47:

Rett tekst i andre setning i tredje avsnitt skal være slik (endringen er uthevet i grått):
«Venterenten foreslås beregnet av gjennomsnittet av skattemessig verdi pr. 1. januar og 31. desember i inntektsåret.»

Endringen skyldes motstrid mellom løpetekst i proposisjonen og forslag til lovtekst. Løsningen som fremgår av forslaget til lovtekst gir samme løsning som i grunnrenteskatten for vannkraft, som var intendert av departementet. Det bes derfor om at komiteén legger endringen til grunn i det videre arbeidet.

Side 75:

Rett tekst i forslag til ny § 18-10 annet ledd bokstav a nr. 3 annet punktum skal være slik (endringen er uthevet i grått):

«3. Kraft som leveres i henhold til kjøpekontrakt mellom uavhengige parter inngått i perioden 2024 til 2030, verdsettes til kontraktsprisen. Dette nummer gjelder avtaler som er inngått i perioden 2024 til 2030 med formål om å prissikre leveranser av kraft fra vindkraftanlegg for prosjekter som etableres i perioden 2024 til 2030. Avtaler som har vært omfattet av § 18-3 annet ledd bokstav a nr. 2 omfattes ikke av dette nummer. Med

uavhengig part menes i dette nummer kontraktspart som ikke har direkte eller indirekte interessefelleskap med selger, jf. § 13-1. Ved oppgjør før tiden av avtaler som nevnt i første og annet punktum, skal gevinsten eller tapet ved oppgjøret inngå i grunnlaget for grunnrenteskatt. Den nærmere avgrensningen og retningslinjene for unntaket fastsettes av departementet i forskrift.»

Endringen skyldes et ønske om å presisere også i bestemmelsens annet punktum at perioden 2024–2030 gjelder både for avtaleinngåelse og etablering av prosjekt.

Med hilsen

Trygve Slagsvold Vedum